

Vuosiraportti 2012

1. Toteuttaja on Suomen Sikayrittäjät ry.
2. Kaakkois-Suomen sikatalouden kehittäminen, hankenro 7742
3. Yhteenveto

Hankkeessa jatkuivat v. 2011 puolella alkaneet pienryhmäkoulutukset. Kotimaan opintomatka tehtiin tammikuussa Metener Oy:n biokaasulaitokseen ja ulkomaan opintomatka huhtikuussa Barcelonaan Espanjaan. Kesäkuussa sikalarakentajien opintomatka tehtiin Etelä-Pohjanmaalle. Elokuussa hanke osallistui Meidän maaseutu-festivaaleille Kouvolassa esitellen sikataloutta ja sikoja. Lokakuussa järjestettiin eläinten hyvinvointi- seminaari teemalla ”Lääkkeiden hallittu käyttö”.

4. Raportti

Tammikuussa järjestettiin tutustumismatka Metener Oy:n biokaasulaitokseen Laukaalle yhteistyössä Parikkalan kunnan ProHINKU- hankkeen kanssa. Hankkeen puitteissa matkalle osallistui 3 henkilöä. Lihanjatkojalostuspienryhmälle tarkoitettu koulutuskokonaisuus kilpailutettiin vuoden 2011 puolella ja tammikuussa tehtiin suunnitelma koulutuksen ajankohdalle, joka oli maaliskuusta heinäkuuhun. Koulutus ostettiin Lihatalouden tutkimuskeskukselta.

Espanjan opintomatkan matkajärjestelyt (lennot, kuljetukset, majoitus) kilpailutettiin Hilma-järjestelmän kautta. Kokonaisedullisimman tarjouksen jätti Suomen Matkatoimisto.

Helmikuussa hankkeen johtaja osallistui Parikkalan kunnan järjestämälle tutustumismatkalle Juvalle Bioson Oy:n biokaasulaitokselle. Maaliskuun aikana suunniteltiin investoivan tilan pienryhmän tutustumismatkaa Pellonpajan tehtaille Ylihärmään samoin kuin opintomatkaa Okra-maatalousnäyttelyyn Oripäähän heinäkuun alussa.

Tilakohtaisen rakennussuunnittelun kustannuksia kartoitettiin pyytämällä tarjoukset korjausrakentamisen suunnittelusta ProAgrialta ja RS Ariva Oy:ltä. Jätettyjen tarjousten perusteella rakennussuunnittelijaksi valittiin RS Ariva Oy. Perusteluna on palvelun nopeus, asiantuntemus korjausrakentamisessa ja palvelujen joustavuus.

Opintomatka Barcelonaan toteutettiin 10.- 13.4. Opintomatkasta on tehty erillinen matkakertomus. Matkalle osallistui hankealueelta 7 sikayrittäjää/alan toimijaa. Matkanjohtajana toimi hankkeen johtaja Ari Berg, tulkkina Terhi Jääskeläinen ja oppaana/asiantuntijana Victor Poza Moreno.

Sianlihan jatkojalostuspienryhmän koulutus alkoi huhtikuun 23. päivä, jolloin aiheena oli omavalvontasuunnitelman laatiminen.

Investointeja suunnitteleville tiloille on tarjottu mahdollisuutta käyttää hankkeen tukemaa suunnittelu- ja laskentapalvelua investoinnin toteuttamiseen. Suunnittelutarjouksia on pyydetty suullisesti Pro Agria Etelä-Karjalasta, Pro Agria Liha Osaamiskeskukselta, RS AriVa:lta, Farmi Tilatech Oy:ltä sekä Satakunnan M- Rakennuskeskus Oy:ltä. Ensimmäisenä näitä palveluja annettiin Anne ja Ilkka Niinimäen tilalle lihasikalan peruskorjauksen suunnitteluun, toteuttajana RS AriVa Oy. Lasse Lukkarin tilalla on aloitettu kesän aikana sikalainvestoinnin suunnittelu (994 paikkaa). Hankkeen toimesta tuetaan taloussuunnittelun osuutta, jonka toteuttajana on Pro Agria Liha Osaamiskeskus ja toiminnallista suunnittelua, jonka toteuttaa Farmi Tilatech Oy.

Sianlihan jatkojalostuspienryhmän koulutukset jatkuivat 21.5. teemalla Lihan käsittely ja 12.6. pidettiin hygieniosaamiskoulutus ja – testi. Syyskuun 12. päivä ryhmä kokoontui tuotekehityksen ja tuoteseurannan teemalla.

Kesäkuun alussa tehtiin sikalarakentamisen opintomatka Etelä-Pohjanmaalle. Ohjelmaan kuului tutustuminen Pellon Groupin tehtaiden toimintaan ja tuotantoon Ylihärmässä, yöpyminen Härmän kuntokeskuksessa sekä tilavierailut Veli Marttilan lihasikalaan (rakennettu 2011) ja Manupork Oy:n lihasikalaan (rakennettu 2006 + 2010). Lisäksi tutustuttiin A-rehun tilarehustamokonttiin Ilmajoella. Matkalle osallistui 4 sikayrittäjää Parikkalasta ja Lappeenrannasta sekä hankkeen johtaja.

Toukokuussa 29. päivä pidettiin maatalouslomittajille eläinten hyvinvointiin liittyvä koulutuspäivä Elimäellä. Koulutukseen osallistui 7 sikatilojen lomituksia tekevää lomittajaa. Päivän koulutuksesta vastasi ”sertifioitu PigSignals- kouluttaja” Terhi Jääskeläinen.

Elokuussa järjestettiin 25.- 26. päivä Meidän maaseutu-festivaalit Kouvolan raviradalla. Sikayrittäjillä oli siellä oma osasto, jossa esiteltiin kehittämishanketta sekä kaakkois-suomalaista sikataloutta. Kotieläinkentällä oli myös Ismo Eerolan HyväSikala XO Oy:n possuja, joihin messuvieraat (12 000 kävijää kahden päivän aikana) saivat tutustua. Possuja käytettiin hyvinvointiin liittyvässä havainnollistamisessa ja eläinten hoitoon liittyvissä demonstraatioissa.

1. päivä lokakuuta suunniteltiin pidettäväksi tuottajien hyvinvointipäivä Holiday Club Saimaassa, Lappeenrannan Rauhassa. Ohjelmassa oli luento terveystoiminnan merkityksestä yrittäjän arjessa, toimintatuokio, jossa mahdollisuus kokeilla vaihtoehtoisesti joko curlingia tai zumba-circuitia tai osallistua kuntotestaukseen ja iltapäivällä kylpylään tutustuminen. Päivän oli tarkoitus olla hyvinvointipienryhmän aloituspäivä, jossa suunniteltaisiin tulevaa toimintaa ja ohjelmaa. Osallistujia ei kuitenkaan ilmoittautunut riittävästi, joten päivä ei toteutunut.

Sikojen hyvinvointiin liittyvä seminaari ”Hallittu lääkkeiden käyttö” pidettiin Parikkalassa 17.10. ja Kouvolassa 18.10. Parikkalan tilaisuuteen osallistui 18 henkilöä ja Kouvolan tilaisuuteen 33 henkilöä. Ohjelma koostui seuraavista osioista: Lääkkeet ja niiden käyttö, lääkekirjanpito ja sian lopettaminen ja raadon hävitys.

Joulukuussa suunniteltiin investoivien tilojen opintomatkaa Sarkamessuille ja tilavierailulle lihasikalan laajennusta toteuttavalle tilalle, jossa lanta fraktioidaan ja saadaan erotettua kiintoaine nesteestä. Samalla lannasta tulee hajatonta.

Hankkeen toimesta on keskusteltu eri toimijoiden kanssa lähiteurastamon perustamisesta. Kaakkois-Suomen alueella on vain muutamia lähiteurastamoja. Tutustumismatka lähiteurastamon toimintaan on suunnitteilla vuoden 2013 puolella.

4.1 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa sikatalouden toimintaedellytyksiä, kouluttaa ja verkostoida yrittäjiä sekä luoda uskoa ja innostusta tuotannonalan tulevaisuusnäkyymiin. Investointitukien mahdollisesti avautuessa hankkeen kautta edistetään myös tuotantoa alueella säilyttävien investointien syntymistä.

4.2. Hankkeen toteutus

a) toimenpiteet

- pienryhmäkoulutukset

- yleiset koulutuspäivät
- opintomatkat kotimaassa ja ulkomailla

b) aikataulu

Yleiskoulutukset eläinten hyvinvointiin liittyen järjestettiin lokakuussa. Kotimaan opintomatkat toteutettiin tammi- ja kesäkuussa. Pienryhmäkoulutuksia järjestettiin huhtikuusta syyskuuhun. Ulkomaan opintomatka Espanjaan toteutui huhtikuussa.

c) resurssit

Hankkeen johtajana toimii Sikayrittäjät ry:n toiminnanjohtaja Ari Berg.

d) kustannukset ja rahoitus

Vuoden kokonaiskustannukset olivat 54.179,44 euroa, johon saatiin ELY- keskuksen myöntämänä tukena 48.761,46 euroa ja yksityisrahoitusosuus 5.417,94 euroa kerättiin osallistumismaksuihin koulutuksiin osallistujilta.

f) raportointi ja seuranta

Hankkeesta raportointi ohjeistuksen mukaisesti. Maksatushakemusten yhteydessä tehtiin toimenpideraportti kauden toimenpiteistä ja vuosiraportti tehdään ohjeistuksen mukaisesti.

g) toteutusolehdukset ja riskit

Jatkavien laajentaneiden sikatilojen yrittäjät olisi saatava kiinnostumaan hankkeen tarjoamista mahdollisuuksista sekä koulutuksesta että tilakohtaisesta neuvonnasta. Hankkeen tiedotusta tapahtumista ja koulutuksista on lisättävä entisestään ja yhtenä tiedonvälityskanavana voidaan käyttää Sikayrittäjien internet-sivujen hankeosiota. Riskinä hankkeen toteutuksessa on se, etteivät sikayrittäjät näe houkuttelevina tarjottuja kehittämis- ja koulutusmahdollisuuksia ja jättävät osallistumatta hankkeen tapahtumiin. Sikatalouden yleisnäkymät Suomessa eivät valitettavasti näytä kovin valoisilta alhaisen tuottajahinnan ja tuotantopanosten korkeiden hintojen vuoksi. Hankkeen toimenpiteillä on mahdollisuus kuitenkin helpottaa jatkavien sikatilojen toimintaedellytyksiä.

4.3. Yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat mm. lihatalot, neuvontajärjestöt, tuottajajärjestö sekä rehuteollisuus.

4.4 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeessa on järjestetty koulutuksia lomakkeen 2306Cind- tilastoinnin mukaisesti. Lomake tämän raportin liitteenä.

Parikkalassa 15.3.2013

Ari Berg, hankkeen johtaja